

Spremnost magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku za tržište rada

---

Jozinović, Tamara

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:364083>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-19**

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Diplomski studij informatologije

Tamara Jozinović

**Spremnost magistara informatologije Odsjeka za informacijske
znanosti u Osijeku za tržište rada**

Diplomski rad

Mentor: izv.prof.dr.sc. Gordana Dukić

Osijek, 2015.

Sažetak

Tema je diplomskog rada spremnost magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku za tržište rada te stavovi i mišljenja ispitanika vezana uz zapošljavanje, zadovoljstvo studijem te stečenim znanjima tijekom studija. U teorijskom se dijelu rada polazi od Bolonjskog procesa kao uvedene reforme sustava visokog obrazovanja u Europi koju je i Republika Hrvatska prihvatila. Nadalje je prikazana podjela informacijskih znanosti na pojedine grane, pojašnjene su značajke studija informacijskih znanosti te je objašnjen nastanak i razvoj Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku. Poblizje su pojašnjeni razlozi za pokretanje studija, provedba Bolonjskog procesa na Odsjeku za informacijske znanosti te ishodi učenja na preddiplomskoj i diplomskoj razini studija. Jedan se dio teorijskog dijela odnosi na slična prethodna istraživanja vezana uz pripremu informacijskih stručnjaka za tržište rada, kompetencije diplomiranih knjižničara u Osijeku kao i kompetencije studenata knjižničnih i informacijskih znanosti u Sjedinjenim Američkim Državama.

Instrument istraživanja bila je anketa putem koje je ispitano 58 magistara informatologije koji su studij završili na Odsjeku za informacijske znanosti u Osijeku. Anketom su se željeli saznati stavovi i mišljenja ispitanika vezano uz mogućnosti zapošljavanja na tržištu rada, zadovoljstvo ispitanika studijem informatologije kao i zadovoljstvo ispitanika stečenim znanjima iz pojedinih područja nakon završetka studija informatologije. Analizom rezultata odbačena je hipoteza da je većina ispitanika zadovoljna studijem informatologije te ga smatra odličnom pripremom za tržište rada u Hrvatskoj. Potvrđena je hipoteza da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz pojedinih područja za koja ih je studij informatologije pripremao te hipoteza da postoji ovisnost između godine završetka studija i zadovoljstva studijem informatologije.

Ključne riječi: informatologija, Odsjek za informacijske znanosti u Osijeku, stečena znanja, stavovi bivših studenata, ishodi učenja

Sadržaj

SAŽETAK.....	3
1. UVOD	4
2. STUDIRANJE U REPUBLICI HRVATSKOJ PREMA BOLONJSKOM PROCESU	5
3. STUDIJ INFORMACIJSKIH ZNANOSTI.....	6
4. ODSJEK ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI U OSIJEKU	7
4.1. RAZLOZI ZA POKRETANJE STUDIJA	8
4.2. BOLONJSKI PROCES	9
4.3. ISHODI UČENJA.....	11
4.4. ISHODI UČENJA NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU	11
4.5. ISHODI UČENJA NA DIPLOMSKOM STUDIJU	12
5. PRETHODNA ISTRAŽIVANJA	13
5.1. PRIPREMA BUDUĆIH INFORMACIJSKIH STRUČNJAKA ZA TRŽIŠTE RADA	14
5.2. KOMPETENCIJE DIPLOMIRANIH KNJIŽNIČARA U OSIJEKU	16
6. ISTRAŽIVANJE O SPREMNOSTI MAGISTARA INFORMATOLOGIJE ZA TRŽIŠTE RADA	17
6.1. UZORAK ISPITANIKA	19
6.2. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	22
6.2.1. Zapošljavanje ispitanika	22
6.2.2. Stečena znanja tijekom studija informatologije	29
7. DISKUSIJA.....	34
8. ZAKLJUČAK.....	37
9. LITERATURA	38
PRILOZI	40

1. Uvod

Tema je diplomskog rada spremnost magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku za tržište rada te stavovi i mišljenja ispitanika vezana uz zapošljavanje, zadovoljstvo studijem te stečenim znanjima tijekom studija. Prvo poglavlje rada odnosi se na uvođenje reforme u sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj poznatije kao Bolonjski proces. Ova reforma omogućava studentima čitav niz prednosti tijekom studija te im olakšava zapošljavanje nakon studija na tržištu rada u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu. Drugo poglavlje rada pojašnjava podjelu informacijskih i komunikacijskih znanosti na pojedine grane te ukratko prikazuje značajke, nastanak i razvoj informacijske znanosti. U Republici Hrvatskoj postoje studiji informacijskih znanosti na tri sveučilišta: u Zagrebu, Zadru i Osijeku.

U trećem poglavlju prikazan je razvoj Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku koji 2005. godine iz Katedre za knjižničarstvo prerasta u Odsjek za informacijske znanosti kakav danas djeluje kao sastavnica Filozofskog fakulteta u Osijeku. Nadalje su prikazani razlozi za pokretanje studija informatologije među kojima je jedan od najvažnijih svakako potreba za školovanim stručnjacima kojima je zadaća posredovanje informacija u različitim ustanovama i tvrtkama. Također je pojašnjeno usklađivanje Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku sa Bolonjskim procesom kojemu je glavni cilj bio uspostavljanje studija koji je trebao biti usuglašen sa srodnim studijima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Nadalje je istaknuta i važnost definiranja ishoda učenja za pojedini studij kao i ishodi učenja na preddiplomskoj i na diplomskoj razini studija. Četvrto poglavlje rada odnosi se na prethodna istraživanja vezana uz potrebna znanja i kompetencije informacijskih stručnjaka za današnje zahtjevno tržište rada. Prikazana su dva istraživanja vezana uz predznanja i kompetencije studenata knjižničnih i informacijskih znanosti u Sjedinjenim Američkim Državama te jedno istraživanje vezano uz kompetencije diplomiranih knjižničara u Republici Hrvatskoj.

Instrument istraživanja bila je anketa putem koje se ispitalo 58 magistara informatologije koji su studij završili na Odsjeku za informacijske znanosti u Osijeku. Ovim istraživanjem žele se saznati stavovi i mišljenja ispitanika vezana uz mogućnosti zapošljavanja na tržištu rada, zadovoljstvo ispitanika studijem informatologije kao i zadovoljstvo ispitanika stečenim znanjima iz pojedinih područja za koja ih je studij informatologije osposobljavao.

2. Studiranje u Republici Hrvatskoj prema Bolonjskom procesu

Stalni razvoj i promjene koje se ubrzano događaju u svim područjima ljudskog rada i djelovanja donose mogućnost, ali i potrebu zemljama u razvoju za prilagodbu i poboljšanje uvjeta života za sve građane. Budući da zemlje u razvoju poput Republike Hrvatske savjete za uvođenje promjena mogu pronaći nedaleko svojih prostornih granica, razumljivo je da se neprestano događaju reforme u različitim područjima. Tako je u velikom dijelu europskog prostora u području visokog obrazovanja donesena reforma poznatija kao Bolonjski proces. Uz još četrdeset šest europskih zemalja i Republika Hrvatska je provela navedenu reformu s ciljem stvaranja europskog prostora visokog obrazovanja.¹

Bolonjski proces je reforma sustava visokog obrazovanja u Europi donesena na temelju Bolonjske deklaracije potpisane u Bologni (Italija) 1999. godine od strane europskih ministara obrazovanja.² Navedena deklaracija propisuje čitav niz osnovnih ciljeva kao što su prihvaćanje sustava lako prepoznatljivih i usporedivih stupnjeva, uvođenje dodatka diplomi kako bi se promicalo zapošljavanje europskih građana, prihvaćanje sustava temeljenog na preddiplomskom i diplomskom ciklusu, uvođenje jedinstvenog bodovnog sustava prikladnog za promicanje studentske mobilnosti kao što je ECTS (*European Credit and Transfer System*), promicanje mobilnosti za studente te nastavno i nenastavno osoblje, promicanje europske suradnje te promicanje potrebne europske dimenzije u sustavu visokog obrazovanja.³

Republika Hrvatska je Bolonjsku deklaraciju potpisala 2001. godine, no studijski programi visokih učilišta usklađeni su 2005. godine sa zahtjevima deklaracije. Najveća novost kod ovakvog načina studiranja jest podjela sustava na tri glavne razine, a to su preddiplomski, diplomski i poslijediplomski odnosno doktorski studiji. Navedena podjela omogućava studentima brži način dobivanja kvalifikacije prve razine, uključenje i konkuriranje na tržište rada te nastavak studija nakon godinu ili dvije stečenog radnog iskustva. Druga velika prednost je sustav ECTS bodova usmjeren prema studentu koji povećava transparentnost i mobilnost studenata. Inozemnim sveučilištima je uz pomoć ovog sustava bodovanja razumljivo gdje se točno student u Republici Hrvatskoj nalazi u svojem studiju dok je studentu lakše provoditi studij u inozemstvu te se vratiti u Republiku Hrvatsku, a svi položeni ispiti mogu se priznati

---

¹ Usp. Agencija za znanost i visoko obrazovanje, 2013. URL: <https://www.azvo.hr/hr/visoko-obrazovanje/bolonjski-proces> (2015-03-26)

² Usp. Isto.

³ Usp. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, 2015. URL: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=3304> (2015-03-26)

putem navedenog sustava bodovanja ovisno o studijskom programu koji student putem navedenog sustava bodovanja pohađa na matičnom fakultetu.⁴

Bolonjski proces je donio i nove akademske nazive tako da se završetkom prve razine studija stječe naziv sveučilišnog ili stručnog prvostupnika, završetkom druge razine naziv magistra ili stručnog specijalista određene struke dok se završetkom treće razine stječe akademski stupanj doktora znanosti. Još jedna važna novost kod uvođenja ovog načina studiranja je i dopunska isprava o studiju koja je besplatna svim studentima. Za studente u Republici Hrvatskoj isprava se izdaje na hrvatskom i engleskom jeziku po završetku studijskog programa na bilo kojoj razini. Ona sadržava opis razine i vrste završenog studija, prijepis ocjena, opis uspjeha studenta te detaljan opis sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Posebna važnost ove isprave je u tome što visoka učilišta i tvrtke dobivaju jednostavne i jasne informacije o stečenoj kvalifikaciji, kako u Republici Hrvatskoj tako i u svim zemljama koje imaju sustav studiranja prema Bolonjskoj deklaraciji.⁵

3. Studij informacijskih znanosti

Prema Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, u petoj skupini nalazi se područje društvenih znanosti unutar kojih polje 5.04. obuhvaća informacijske i komunikacijske znanosti. Nadalje se ovo polje dijeli na jedanaest grana, a to su arhivistika i dokumentalistika, informacijski sustavi i informatologija, knjižničarstvo, komunikologija, odnosi s javnošću, leksikografija i enciklopedistika, muzeologija, masovni mediji, novinarstvo, organizacija i informatika te informacijsko i programsko inženjerstvo.⁶ Informacijska znanost definirana je kao „[...] znanstvena disciplina koja se bavi nastajanjem, prikupljanjem, organizacijom, tumačenjem, pohranjivanjem, pretraživanjem, širenjem, preoblikovanjem i uporabom informacija (obavijesti), napose uz pomoć informacijske i komunikacijske tehnologije.⁷“ Informacijska znanost posjeduje tri općenite značajke koje su zajedničke modernim znanostima, a to su interdisciplinarnost (uključivanje dva ili više različitih predmeta

---

⁴ Usp. Središnji državni portal. Vlada Republike Hrvatske, 2015. URL: <https://gov.hr/moja-uprava/obrazovanje/visoko-obrazovanje/bolonjski-proces/227> (2015-03-26)

⁵ Usp. Isto.

⁶ Usp. Nacionalno vijeće za znanost. Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama. Zagreb : 2009. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_09_118_2929.html (2015-04-01)

⁷ Informacijske znanosti. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslava Krležje, 2014. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=27408> (2015-04-01)

ili područja znanja⁸), uska povezanost sa informacijskom tehnologijom te jaka društvena uloga zbog koje ovo područje znanosti aktivno sudjeluje u razvoju informacijskog društva.⁹

Polje informacijskih znanosti naglo se počelo razvijati 1960-ih godina, no njeni korijeni nalaze se u razvoju ustanova i djelatnosti koje se bave odabirom, organiziranjem, pohranom, čuvanjem i posredovanjem dokumenata različitog podrijetla i na različitim materijalnim nositeljima. Ovo interdisciplinarno polje uključuje niz grana za koje ne postoje strogo postavljene granice, već se sustavno istražuju problemi vezani uz dokumente i informacije.¹⁰

U Republici Hrvatskoj postoje studiji informacijskih znanosti na tri sveučilišta i to u Zagrebu, Zadru i Osijeku. U Zagrebu na Filozofskom fakultetu djeluje Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti¹¹, u Zadru djeluje Odjel za informacijske znanosti¹² dok u Osijeku na Filozofskom fakultetu djeluje također Odsjek za informacijske znanosti¹³.

4. Odsjek za informacijske znanosti u Osijeku

Prije nego je nastao Odsjek za informacijske znanosti, na tadašnjem Pedagoškom fakultetu (danas Filozofski fakultet) akademske godine 1998./1999. godine postojao je studij knjižničarstva kao dvopredmetni četverogodišnji studij. Katedra za knjižničarstvo ustrojena 1998. godine prepoznala je potrebu za diplomiranim knjižničarima. Kasnije je osnovan i nadopunjen dvogodišnji izvanredni studij knjižničarstva. Suvremene znanstvene i stručne spoznaje dovele su do toga da Katedra za knjižničarstvo 2005. godine prerasta u Odsjek za informacijske znanosti.¹⁴

Odsjek za informacijske znanosti u Osijeku pruža izobrazbu u polju informacijskih znanosti koja studentima omogućava kvalitetne obrazovne programe putem kojih nakon završenih programa postaju informacijski stručnjaci. Studij obuhvaća nove tehnologije i interdisciplinarna

---

⁸ Interdisciplinarnost. // Cambridge dictionaries online, 2015. URL:

<http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/interdisciplinary> (2015-04-01)

⁹ Usp. Saračević, Tefko. Prilozi utemeljenju informacijske znanosti. Osijek: Filozofski fakultet, 2006. Str. 110.

URL: <http://comminfo.rutgers.edu/~tefko/Prilozi%20utemeljenju%20informacijske%20znanosti.pdf> (2015-05-02)

¹⁰ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Nastavni plan i program studija informatologije : prihvaćen na sjednici Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu, 20. Lipnja 2005. Osijek: 2005. Str. 11.

¹¹ Usp. Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti. Zagreb : 2015. URL: <http://inf.ffzg.unizg.hr/index.php/hr/odsjek/> (2015-05-02)

¹² Usp. Odjel za informacijske znanosti. Zadar : 2015. URL: <http://ozk.unizd.hr/> (2015-05-02)

¹³ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Osijek: 2015. URL: <http://web.ffos.hr/infoznanosti> (2015-05-02)

¹⁴ Usp. Isto. URL: <http://web.ffos.hr/infoznanosti/povijest> (2015-05-02)

istraživanja te mogućnosti obrazovanja na daljinu kojima se želi privući studente i zaposlene u informacijskom sektoru. Posebice se ističe otvorenost i suradnja sa drugim studijskim programima, ustanovama, partnerima, ali i potencijalnim studentima iz susjednih zemalja. Plan i program studija informatologije sadrži čitav niz ciljeva koje studij treba zadovoljiti kako bi u konačnici na tržište rada došli dobro obrazovani kadrovi spremni primijeniti naučeno tijekom studija u praksi. Studij informatologije treba odgovoriti na potrebe društva za obrazovanim informacijskim stručnjacima, obuhvatiti temeljna znanja i vještine potrebne za buduće stručnjake, pridonijeti sustavnosti znanstveno istraživačkog rada u polju informacijskih znanosti te ukazati na potrebe suvremenog društva za informacijskim opismenjavanjem građana.¹⁵

Pri izradi Plana i programa posebna je pozornost usmjerena na teorijsku i praktičnu razinu usvajanja znanja i vještina te na povezivanje teorije s praksom. Teorijska razina upoznaje studente s prirodom informacijskih djelatnosti, svrhom djelovanja pojedinih informacijskih ustanova te specifičnim uvjetima djelovanja i povezivanja u današnjem suvremenom društvu. Praktična razina pak omogućava studentima upoznavanje proizvoda i usluga koje stvaraju i nude informacijske ustanove, oblikovanje mrežnih usluga te ukazuje na raznolike potrebe i navike korisnika. Od studenata se očekuje savladavanje vještina potrebnih za obavljanje poslova višeg stupnja složenosti u informacijskim ustanovama i mrežnom okruženju, brza i učinkovita prilagodba u promjenjivim uvjetima djelovanja te mogućnost upravljanja promjenama u skladu sa stečenim znanjima i vještinama te vlastitim radnim iskustvom.¹⁶

4.1. Razlozi za pokretanje studija

U mnogim državnim ustanovama i tvrtkama primijećena je potreba za školovanim stručnjacima koji bi posredovali informacije zaposlenim stručnjacima radi uspješnijeg obavljanja stručnih poslova. Neke od vrijednih i traženih vještina danas su svakako poznavanje rada s novim tehnologijama, sposobnost vrednovanja informacija, vještine izrade analitičkih izvješća i mnoge druge. Prije nego je uspostavljen studij informatologije, navedene vještine uglavnom su obavljale osobe koje su se dodatno školovale uz rad ili rijetki diplomirani knjižničari odnosno diplomirani informatolozi.¹⁷

Unatoč činjenici da su studenti imali mogućnost obrazovati se u Zagrebu, Osijeku ili Zadru na pojedinim studijima knjižničarstva ili bibliotekarstva, nedovoljan je broj diplomiranih studenata u polju informacijskih znanosti. Prema podacima iz 2005. godine, uzimajući u obzir

---

¹⁵ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Nav.dj. Str. 7.

¹⁶ Usp. Isto. Str. 8.

¹⁷ Usp. Isto. Str. 9.

osnovnoškolske i srednjoškolske obrazovne ustanove, visokoškolske, narodne te specijalne knjižnice, informacijsko-dokumentacijske službe u upravi i gospodarstvu te Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu, u Republici Hrvatskoj je bilo oko 1800 radnih mjesta za diplomirane knjižničare. Navedeni podaci su ukazivali na važnu činjenicu da bi na godišnjoj razini trebalo diplomirati između 80 i 100 studenata kako bi se zadovoljile potrebe tržišta. Broj diplomiranih knjižničara nije bio dovoljan, a i činjenica da su osobe sa završenom diplomom knjižničara bile nezaposlene samo dva ili tri mjeseca nakon završetka studija bili su i više nego dobri razlozi za poboljšanje kvalitete studija te uvođenje novih studijskih programa. U sklopu ponuđenog novog programa iz knjižnične i informacijske znanosti po prvi puta se ponudilo i usmjerenje za nakladništvo i knjižarstvo. Predloženi plan i program odgovara na potrebe za obrazovanim kadrovima iz područja knjižničarstva, ali i nakladništva i knjižarstva, a osobe se osposobljavaju i za rad u drugim informacijskim ustanovama.¹⁸

S obzirom da se informacijske ustanove, ali i širi gospodarski sektor suočavaju s potrebom za stručnjacima koji posjeduju informatičke i informacijske vještine i kompetencije, pristupilo se izmjenama postojećeg jednopredmetnog studija informatologije kako bi se odgovorilo na promjene koje se događaju na tržištu rada. Stoga Odsjek za informacijske znanosti u Osijeku od akademske godine 2015./2016. uvodi tri nova studijska programa na diplomskoj razini, a to su dvopredmetni diplomski studij informatologije, dvopredmetni diplomski studij informacijske tehnologije te dvopredmetni diplomski studij nakladništva. Iako je predviđeno da se sva tri navedena diplomatska studija mogu međusobno kombinirati, u akademskoj godini 2015./2016. nudi se upis na diplomatske studije Informatologija-Informacijske tehnologije i Nakladništvo-Informacijske tehnologije. Predviđene su također i kombinacije s ostalim nenastavničkim studijima na Filozofskom fakultetu u Osijeku na kojima će se intenzivnije raditi idućih godina.¹⁹

4.2. Bolonjski proces

Prema preporukama Bolonjske deklaracije potpisane 1999. godine vrijeme predviđeno za provedbu reformi u području visokog obrazovanja na europskom prostoru bilo je do kraja 2010. godine. Budući da je Odsjek za informacijske znanosti u Osijeku bio vođen preporukama deklaracije, sastavljen je Prijedlog plana i programa studija informacijskih znanosti. Glavni cilj bio je uspostaviti cjeloviti studij koji bi bio usuglašen sa srodnim studijima u Republici Hrvatskoj te sa studijima u istom području na određenim europskim sveučilištima te na

---

¹⁸ Usp. Isto. Str. 10.

¹⁹ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Dvopredmetni diplomski studij informatologije : elabrat o studijskom programu. Osijek: 2015. Str. 4-5.

Sveučilištu Rutgers u Sjedinjenim Američkim Državama. Katedra za knjižničarstvo podupirala je navedeni Prijedlog ističući da je od posebne važnosti uvesti novitete u područje informacijskih znanosti te da su informacijski stručnjaci važna spona u realizaciji novog sustava visokog obrazovanja. S obzirom da je općeprihvaćeno stajalište da su informacija i znanje presudni čimbenici razvoja, školovani informacijski stručnjaci su tako posrednici pri odabiru, pribavljanju, organizaciji, pohrani, vrednovanju i uporabi informacijskih izvora i dokumenata na svim medijima.²⁰

„Stoga bi predloženi Plan i program trebao, između ostaloga, omogućiti izobrazbu suvremenih profila stručnjaka potrebnih i za tzv. e-učenje, e-nakladništvo, e-gospodarstvo, e-upravu, te povećati horizontalnu i vertikalnu pokretljivost studenata u cjelokupnom sveučilišnom prostoru na Sveučilištu, ali i između Sveučilišta u Osijeku i drugih hrvatskih i europskih sveučilišta, te Sveučilišta Rutgers (s kojim je 2004. godine potpisan Ugovor o suradnji), koja nude srodne programe.²¹“ Prijedlog Nastavnog plana i programa studija informatologije prihvaćen je na sjednici Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu 20. lipnja 2005. godine.²²

U sklopu dokumenta iz 2005. godine pod nazivom Studijski program i izvedbeni plan studija informatologije na razini redovitog studija predloženi su preddiplomski studij u trajanju od 6 semestara (3 godine), diplomski studij u trajanju od 4 semestra (2 godine) te poslijediplomski studij u trajanju od 6 semestara (3 godine).²³ Završetkom preddiplomske razine studija osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) odnosno sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) uz naznaku struke, završetkom diplomske razine studija osoba stječe akademski naziv magistar, odnosno magistra uz naznaku struke dok završetkom poslijediplomske razine studija osoba stječe akademski stupanj doktor znanosti odnosno doktorica znanosti uz naznaku struke.²⁴ Još u svojim začecima studijski programi smatrani su dijelom procesa cjeloživotnog učenja i trajnog profesionalnog razvoja te su kreirani kako bi se mogli prilagoditi jedinstvenom bodovnom sustavu (ECTS). Kada je 2005. godine predložen i prihvaćen Nastavni plan i program studija informatologije, naznačeni su uvjeti upisa na studij koji se razlikuju od

---

²⁰ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Osijek: 2015. URL: <http://web.ffos.hr/infoznanosti/studijski-programi-kao-rezultati-bolonjskog-procesa> (2015-05-04)

²¹ Isto.

²² Usp. Isto.

²³ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Nav. dj. Str. 17.

²⁴ Usp. Zakon.hr : pročišćeni tekstovi zakona, 2015. URL: <http://www.zakon.hr/z/323/Zakon-o-akademskim-i-stru%C4%8Dnim-nazivima-i-akademskom-stupnju> (2015-06-04)

današnjih uvjeta budući da se sustav studija prilagođavao potrebama tržišta te novim odredbama u području visokog obrazovanja.²⁵

4.3. Ishodi učenja

Agencija za znanost i visoko obrazovanje ishode učenja definira kao „iskaz očekivanih studentskih znanja, sposobnosti razumijevanja i/ili sposobnosti koje bi student trebao moći demonstrirati nakon završetka procesa učenja, te opis posebnih intelektualnih i praktičnih vještina stečenih ili demonstriranih uspješnim završetkom nastavne jedinice, programa ili studija²⁶“. Ishodi učenja mogu se odnositi na prvu ili drugu razinu studija, na jedan predmet odnosno kolegij ili na modul studijskog programa. Smatraju se jednim od osnovnih elemenata nastavnog kurikuluma, osnova su za temeljnu promjenu procesa obrazovanja te se usko vežu uz kompetencije koje student treba imati nakon završenog studijskog programa. Povezivanjem pojmova ishodi učenja i kompetencije dolazi se do jednostavnog definiranja ishoda učenja, a to je da su ishodi učenja izjave o tome koje kompetencije student treba steći nakon uspješno završenog studijskog programa.²⁷

4.4. Ishodi učenja na preddiplomskom studiju

Prema programu preddiplomskog studija informatologije određeni su opći ishodi učenja koji obuhvaćaju čitav niz znanja, vještina i kompetencija koje trebaju posjedovati budući stručnjaci u području informacijskih znanosti. Ishodi učenje su naknadno uvršteni u program preddiplomskog studija te su podijeljeni u pet temeljnih kategorija: poznavanje i razumijevanje, primjena znanja, donošenje odluka i zaključaka, prezentacijske vještine te vještine učenja. Svaka od navedenih kategorija je jednako važna i zahtjevna te iziskuje učestalo učenje i usavršavanje nakon završenog studijskog programa i stjecanja titule sveučilišnog prvostupnika informatologije.²⁸

Vezano uz prvu kategoriju poznavanja i razumijevanja budući informatolog treba znati tumačiti osnovna obilježja informacijske znanosti, definirati opće pojmove i koncepte iz područje informacijskih i baštinskih ustanova kao i temeljna obilježja knjižnično-informacijske infrastrukture u Hrvatskoj. Nadalje se ističe sposobnost prepoznavanja različitih vrsta informacija i svojstava jedinica građe, samostalno organiziranje bibliografsko- kataložnih informacija, analiziranje deskriptivne katalogizacije i bibliografske organizacije i kontrole,

---

²⁵ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Nav.dj. Str. 18-19.

²⁶ Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Pojmovnik osnovnih termina i definicija u području osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju. Zagreb :2007. URL:

http://www.erisee.org/downloads/library_croatia/Projects/glossary_of_basic_terms.pdf (2015-06-04)

²⁷ Usp. Ishodi učenja : priručnik za sveučilišne nastavnike. Osijek : Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, 2009. Str. 31. URL: http://www.unios.hr/uploads/49ishodi%20ucenja_prirucnik.pdf (2015-06-04)

²⁸ Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Studijski program preddiplomskog studija informatologije. Osijek: 2012. Str. 18.

upravljanje zaštitom građe te isticanje uloge informacijskih ustanova u suvremenom društvu s naglaskom na pitanja profesionalne etike. Također je nužno da informatolog poznaje temeljna načela suvremenog nakladništva i knjižarstva te prepoznae temeljne nakladničke proizvode i žanrove.²⁹

Iduća kategorija obuhvaća primjenu znanja i razumijevanje vezano uz tekstualne i numeričke baze podataka kao i digitalne zbirke te načine pretraživanja i održavanje takvih zbirki. Nadalje je važno samostalno korištenje referentne građe i ostalih informacijskih izvora, izrada mrežnih mjesta i sučelja, samostalna priprema izdavačkih projekata i primjena koncepata marketinga. Treća kategorija odnosi se na donošenje odluka i zaključaka vezanih uz utjecaj informacijske i komunikacijske tehnologije na društvena i gospodarska kretanja, analizu povijesnog razvoja kulture zasnovane na usmenoj i pismenoj komunikaciji, analizu uloge i zadaća informacijskih stručnjaka te definiranje etičkih načela, zakona i normi koji se primjenjuju u struci.³⁰

Posljednje dvije kategorije vezane uz ishode učenja na preddiplomskoj razini studija vezane su uz prezentacijske vještine i vještine učenja. Budući informacijski stručnjak treba znati usmeno i pismeno komunicirati s korisnicima i kolegama uz korištenje odgovarajuće terminologije na materinjem, ali i stranom jeziku. Vezano uz primjene vještina učenja nužno je znati pismeno i usmeno prezentirati sadržaje, posjedovati i primjenjivati vještine informacijske pismenosti, logički zaključivati i stvarati nove ideje te svakako primjenjivati vještine učenja kroz koncept cjeloživotnog učenja i nastavak obrazovanja na diplomskoj razini studija.³¹

4.5. Ishodi učenja na diplomskom studiju

Prema programu diplomskog studija informatologije također su određeni opći ishodi učenja koje, uz navedena znanja, vještine i kompetencije na preddiplomskoj razini studija, treba posjedovati budući informacijski stručnjak. Nakon završenog diplomskog studija, od magistara informatologije očekuje se poznavanje rada u područjima knjižničarstva ili nakladništva i knjižarstva, upravljanje informacijskim izvorima, planiranje i izvođenje projekata te provedba obrazovnih programa vezanih uz korištenje informacija u obrazovnim ustanovama. Ishodi učenja su i na diplomskoj razini studija podijeljeni u pet kategorija prema kojima se može mjeriti razina znanja i vještina koje su studenti trebali usvojiti te na osnovu kojih im je i dodjeljena diploma magistara informatologije.³²

---

²⁹ Usp. Isto.

³⁰ Usp. Isto.

³¹ Usp. Isto.

³² Usp. Odsjek za informacijske znanosti. Studijski program diplomskog studija informatologije. Osijek: 2012. Str. 16.

U prvoj kategoriji ishoda učenja koja se odnosi na poznavanje i razumijevanje od budućih magistara informatologije očekuju se usvojena znanja vezana uz potrebe i ponašanje korisnika različitih informacijskih izvora, izgradnju fonda i upravljanje knjižničnim zbirkama te zaštite papirne i elektroničke građe. Vezano uz područje nakladništva, očekivana znanja odnose se na definiranje utjecaja osnovnih nastojanja na nakladništvo i knjižarstvo, identifikaciju postupka uređivanja te osmišljavanje izdavačkog plana i razvojne strategije nakladničke kuće. Iduća kategorija vezana uz primjenu znanja i razumijevanje obuhvaća sposobnosti upravljanja i organizacijom informacija, primjenu različitih pristupa i postupaka pri pretraživanju informacija u elektroničkom okruženju, vrednovanje informacijskih izvora te upravljanje sustavima u području informacijsko- komunikacijskih tehnologija. Nadalje su u ishode učenja ove kategorije navedene i sposobnosti vezane uz izradu knjižničnih kataloga u elektroničkom okruženju, metode i tehnike unaprjeđenja kvalitete te vrednovanja uspješnosti poslovanja neke organizacije kao i kreiranje, izrada i vrednovanje sustava za prezentaciju informacijskih izvora.³³

Treća kategorija odnosi se na donošenje odluka i zaključaka, a od budućih magistara očekuje se uspješna analiza, selekcija i prezentacija znanja i informacija, analiza korisničke zajednice i njezinih potreba, analiza suvremenih nakladničkih trendova te svakako poznavanje i primjena načela profesionalne etike. Četvrta kategorija vezana je uz prezentacijske vještine među kojima je istaknuta važnost uspješne komunikacije s korisnicima i širom javnosti. Posljednja kategorija odnosi se na vještine učenja te obuhvaća primjenu različitih vještina koje osobe trebaju posjedovati i znati ih primijeniti ovisno u kakvom se radnom okruženju nalaze. Magistar informatologije treba primjenjivati akademske i profesionalne vještine u širem kontekstu, vještine vrednovanja i pripreme projekata u području informacijskih znanosti, vještine kritičkog razmišljanja, kreativnog djelovanja i prilagođavanja različitim uvjetima, vještine planiranja učenja te vještine djelotvornog rada u timu.³⁴

5. Prethodna istraživanja

U nastavku rada prikazat će se tri različita istraživanja koja su za ciljanu populaciju imala studente informacijskih znanosti, informacijske stručnjake ili diplomirane knjižničare. Istraživanjima su se željele istražiti kompetencije informacijskih stručnjaka potrebne za današnje

---

³³ Usp. Isto. Str. 17.

³⁴ Usp. Isto.

sva zahtjevnija tržišta rada kao i kvaliteta studijskih programa u području informacijskih i komunikacijskih znanosti.

5.1. Priprema budućih informacijskih stručnjaka za tržište rada

Područje knjižnične i informacijske znanosti učestalo radi na promicanju multikulturalnosti te na jednakosti zapošljavanja svih osoba koje su članovi zajednice. Unatoč tome postoji velika potreba za raspravama o različitostima u zajednici, ali i uključivanju različitosti među članove zajednice. U praksi stručnjaci iz područja knjižnične i informacijske znanosti su svjesni da svakodnevno postoje podjele osoba s obzirom na njihov status u društvu, obrazovanje, jezik, razinu pismenosti, spol, dob, rasu, seksualnu orijentaciju te mnoga druga obilježja. Najvažniji ciljevi knjižnične i informacijske znanosti su jednak pristup informacijama za sve korisnike, jednakost svih osoba na radnim mjestima, isticanje temeljnih ljudskih prava, ali i slobode izražavanja.³⁵

Nastavni programi koje pohađaju studenti knjižničnih i informacijskih znanosti trebali bi uključivati elemente kulturnih različitosti te svijest i potrebu o uključivanju različitih skupina korisnika u zajednicu. Sve češće se daju poticaji u obliku stipendija za studente koji su u manjini, a pohađaju programe knjižničnih i informacijskih znanosti. Organizacije koje potiču buduće studente na pohađanje ovih programa su American library association i Association of college and research libraries, no takvih inicijativa treba biti puno više. Kako bi se zadovoljile informacijske potrebe svih korisnika, informacijski stručnjaci trebaju posjedovati društvene kompetencije nakon završetka studija koje će im biti korisne u svakodnevnom obavljanju posla u struci.³⁶

Prema rezultatima prvog istraživanja vezanog uz društvene kompetencije budućih informacijskih stručnjaka, gotovo 80% studenata knjižničnih i informacijskih znanosti smatra da nisu imali dovoljno prilika pohađati kolegije koji govore o multikulturalnosti te različitostima koje postoje u svakoj zajednici. Stoga Sveučilište u Marylandu na kojemu se izvode programi knjižničnih i informacijskih znanosti uključuju multikulturalnost i različitosti u svoje nastavne programe. Studenti pohađaju kolegije vezane uz temeljna ljudska prava i informacijsku pismenost korisnika, a velik broj kolegija se fokusira na multikulturalnost i različitosti te uključivanje svih skupina korisnika u zajednicu. Nakon pohađanja ovih kolegija, budući

---

³⁵ Usp. Jaeger, Paul T; Bertot, John Carlo. Subramaniam, Mega. Preparing future librarians to effectively serve their communities. // *Library quarterly : information, community, policy* 83, 3 (2013). Str. 243-244. URL: <http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=8&sid=0a77d644-cfb5-40a9-a97f-4305fc9db480%40sessionmgr4002&hid=4104> (2015-06-15)

³⁶ Usp. Isto. Str. 245.

stručnjaci bi trebali posjedovati društvene kompetencije koje će im pomoći u obavljanju svakodnevnih zadataka kada budu radili na dobrobit čitave zajednice.³⁷

Budući da stručnjaci koji rade u području knjižničnih i informacijskih znanosti trebaju imati čitav niz društvenih, ali i drugih kompetencija te se dobro snalaziti među različitim kulturnim, jezičnim i etničkim skupinama, važno je konstantno provjeravati nastavne programe i kurikulume na takvim studijima.

Istraživanje vezano uz kvalitetu nastavnih programa informacijskih znanosti provedeno je tijekom jeseni 2010. god. na dva sveučilišta u Sjedinjenim Američkim Državama, i to u Michiganu i New Yorku. Putem istraživanja provedenog na ispitanicima knjižničnih i informacijskih znanosti prvenstveno se htjelo doznati mišljenje studenata vezano uz nastavne programe koje pohađaju te smatraju li oni programe dobrom pripremom za tržište rada na kojemu se traže kompetentni informacijski stručnjaci. Nadalje su se istraživala predznanja studenata i njihova razina znanja i iskustava stečenih iz različitih društvenih aspekata te važnost učenja i razina znanja i iskustava za određeni društveni aspekt. Glavni fokus istraživanja bio je saznati od studenata knjižničnih i informacijskih znanosti mišljenja vezana uz nastavne programe i kurikulume koje pohađaju te koliko ih, prema njihovom mišljenju, programi dobro pripremaju za tržište rada.³⁸

Kriterij odabira ispitanika za istraživanje bio je postavljen tako da su ispitanici trebali imati završen minimalno jedan semestar nastave kako bi bili u mogućnosti adekvatno vrednovati i procijeniti vlastito iskustvo i stečena znanja tijekom pojedinih programa koje su pohađali. Ukupno su 672 studenta na oba sveučilišta imala pravo sudjelovati u istraživanju, a na anketu je odgovorio 151 student gdje je većina ispitanika bila ženskog spola.³⁹

Prema rezultatima navedenog istraživanja, doneseni su zaključci koji govore da je cilj knjižničnih i informacijskih nastavnih programa educirati studente kako bi bili spremni raditi u različitim obrazovnim, društvenim i etničkim okruženjima. Također su otkrivena mišljenja studenata vezana uz spremnost za određena radna mjesta koja su poželjna na tržištu rada. Početni korak za uvođenje promjena je uvođenje razgovora tijekom studija putem kojih bi studenti ocjenjivali programe koje su pohađali te savjetovali što treba poboljšati kako bi se u konačnici poboljšale kompetencije informacijskih stručnjaka. Rezultati istraživanja svakako ukazuju na

---

³⁷ Usp. Isto. Str. 246.

³⁸ Usp. Kumasi, Kafi; Hill, Renee Franklin. Are we there yet? Results of a gap analysis to measure LIS student's prior knowledge and actual learning of cultural competence concepts. // Journal of education for library and information science 52, 4 (2011) . Str 251. URL:

<http://digitalcommons.wayne.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1060&context=slisfrp> (2015-05-25)

³⁹ Usp. Isto. Str. 255-256.

činjenicu da postoji potreba za poboljšavanjem društvenih kompetencija koje u budućnosti treba uključivati u nastavne programe.⁴⁰

5.2. Kompetencije diplomiranih knjižničara u Osijeku

Reforma u području visokog obrazovanja koja je kao glavnu promjenu donijela Bolonjski proces nametnula je zahtjeve za neprestanim mjerenjem i unapređivanjem kvalitete znanstveno-nastavnog rada. Prije uvođenja Bolonjskog procesa postojalo je malo dokumenata koji su sadržavali naznake intelektualnih te osobnih vještina koje su studenti trebali usvojiti nakon odslušanosti kolegija. Tijekom 2005. god. dovršena je prva faza provedbe Bolonjskog procesa koja je uključivala uvođenje sustava jamstva kvalitete, uvođenje dvocikličnog sustava studijskih programa te priznavanje inozemnih kvalifikacija sukladno preporukama. S tim u vezi, svaka ustanova mora trajno provoditi postupke samoanalize kako bi sustav obrazovanja bio kvalitetan i kako bi studenti nakon završenog studija konkurirali na tržištu rada sa potrebnim kompetencijama za zapošljavanje u struci.⁴¹

S obzirom da je nužno vrednovanje kompetencija studenata koje usvajaju tijekom studija i koje trebaju imati i pri zapošljavanju, početkom 2008. god. provedene su dvije vrste istraživanja vezane uz ishode učenja na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku (nekadašnja Katedra za knjižničarstvo). Prvo istraživanje odnosilo se na ispitivanje mišljenja studenata o kompetencijama stečenim tijekom studija dok se drugo istraživanje odnosilo na ispitivanje mišljenja poslodavaca o kompetencijama koje studenti imaju prilikom zapošljavanja.⁴² „Cilj istraživanja bio je utvrditi do koje su mjere kompetencije stečene tijekom studija bile podudarne s očekivanjima i zahtjevima poslodavaca odnosno radnog mjesta za koje se student pripremao tijekom studija. Budući da su studenti obuhvaćeni ovim istraživanjem bili studenti koji su studij dovršili po tzv. starom programu (prije prelaska na Bolonjski program), ti su studenti diplomirali dvopredmetni studij (najčešće knjižničarstvo u kombinaciji s hrvatskim jezikom i književnošću, ali i pedagogijom, filozofijom, poviješću itd.).“⁴³

Iz odabranog uzorka bili su isključeni oni studenti koji su se po završetku studija zaposlili na drugom radnom mjestu, a ne u knjižnici jer je cilj istraživanja bio istražiti koliko je program nastave iz knjižničarstva Odsjeka za informacijske znanosti pripremio studente za rad u knjižnicama. U istraživanje su bile uključene visokoškolske i narodne knjižnice iz osam županija

---

⁴⁰ Usp. Isto. Str. 259-260.

⁴¹ Usp. Petr Balog, Kornelija; Martinović, Ivana. Na tragu ishoda učenja : kompetencije diplomiranih knjižničara Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 52, 1/ 4 (2010). Str. 2-4. URL: <http://hrcak.srce.hr/83011> (2015-05-07)

⁴² Usp. Isto. Str. 8.

⁴³ Isto.

u Hrvatskoj, a one su odabrane na temelju baze podataka o studentima koji su diplomirali na Odsjeku kao redovni ili izvanredni studenti te na temelju pretpostavki o konkretnim radnim mjestima na kojima su se ti studenti mogli zaposliti. Anketiranje je provedeno u travnju 2008. god. anketnim upitnikom poslanim elektroničkom poštom, a ukupno je prikupljeno 37 upitnika.⁴⁴

Prema rezultatima istraživanja, u narodnim knjižnicama u pravilu se zapošljavaju one osobe koje su završile redovni studij dok se u visokoškolskim knjižnicama češće zapošljavaju izvanredni studenti u skladu s njihovim potrebama za predmetnim stručnjacima. U narodnim i visokoškolskim knjižnicama poslodavci su među tri najpoželjnije kompetencije zaposlenih bivših studenata naveli komunikativnost, pretraživanje i pronalaženje informacija te obradu građe, no različit je poredak po važnosti. Prilikom zapošljavanja djelatnika, visokoškolske knjižnice najviše pozornosti posvećuju tome kakav dojam kandidati ostavljaju na razgovoru za posao, imaju li preporuke nastavnika te kakve su ocjene imali tijekom studija. Kod zapošljavanja u narodnim knjižnicama također je važan dojam na razgovoru za posao i preporuke nastavnika, no neobičan kriterij je mjesto prebivališta koje ne govori puno o kompetencijama budućih djelatnika. Najveće iznenađenje i kod ravnatelja narodnih i visokoškolskih knjižnica je u tome što ne pridaju važnost odrađenoj praksi u knjižnici tijekom koje mogu bolje upoznati kvalitete i vrijednosti budućih djelatnika.⁴⁵

6. Istraživanje o spremnosti magistara informatologije za tržište rada

Istraživanje kojim se željela ispitati spremnost magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku za tržište rada provelo se tijekom svibnja i lipnja 2015. godine. Instrument istraživanja bio je anketni upitnik na koji su ispitanici odgovarali putem poveznice na Google servisu. Ispitanici koji su odabrani za istraživanje trebali su imati titulu magistra ili magistre informatologije pod uvjetom da su studij završili na Odsjeku za informacijske znanosti u Osijeku. Ispitanici su bili kontaktirani putem osobnih mail adresa ili putem Facebook grupe koja okuplja studente informatologije. Anketni upitnik je u konačnici ispunilo 58 ispitanika.

Anketni upitnik je sadržavao pitanja zatvorenog tipa. Ispitanici su najprije odgovarali na pitanja demografskog karaktera (spol, starost, godina u kojoj su dobili titulu magistra /magistre informatologije). Nadalje su ispitanici odgovarali na pitanja vezana uz zapošljavanje, načine na koje su tražili posao u struci ili izvan struke, iskustvo koje su imali prije završetka studija te

---

⁴⁴ Usp. Isto. Str. 8-10.

⁴⁵ Usp. Isto. Str. 13-14.

vlastiti angažman u traženju posla. U nastavku su ispitanici trebali odgovoriti u kojoj mjeri se slažu s tvrdnjama vezanima uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada u Republici Hrvatskoj. Na devet tvrdnji ispitanici su trebali odrediti stupanj slaganja tako da su trebali uzeti u obzir osobno iskustvo pri traženju posla i zapošljavanju dok su na osam tvrdnji trebali odrediti stupanj slaganja s tvrdnjama vezanima uz zapošljavanje, ali nevezano uz osobna iskustva koja su imali pri traženju posla i zapošljavanju. Iduća pitanja bila su vezana uz stečena znanja iz pojedinih područja za koja su se ispitanici osposobljavali tijekom preddiplomskog i diplomskog studija informatologije u Osijeku. Ispitanici su na ljestvici od 1 do 5 trebali odrediti stupanj zadovoljstva stečenim znanjima iz dvadeset pet različitih područja za koja su se pripremali tijekom studija, a koja su postavljena na temelju ishoda učenja diplomskog studija Informatologije koji se izvodi na Odsjeku za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Posljednje pitanje anketnog upitnika odnosilo se na osobno mišljenje vezano uz spremnost na volontiranje u knjižnici ili nekoj drugoj ustanovi kako bi magistri informatologije lakše došli do posla u struci ili izvan struke.

Hipoteze i pomoćne hipoteze koje se ovim istraživanjem žele dokazati su slijedeće:

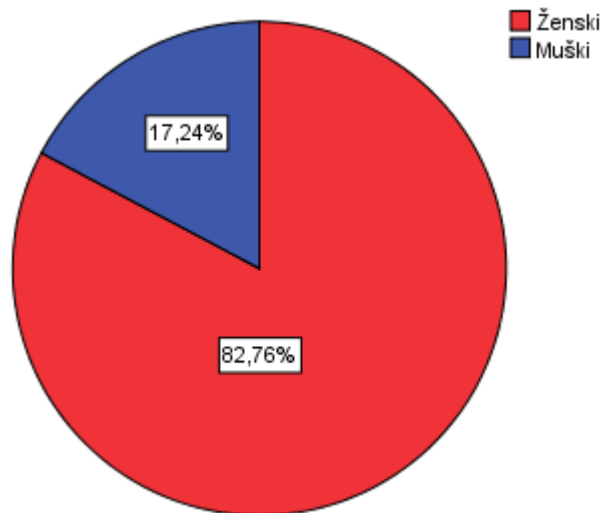
- a) Većina ispitanika je zadovoljna studijem informatologije te ga smatra odličnom pripremom za tržište rada u Hrvatskoj.
- b) Većina ispitanika je zadovoljna stečenim znanjima iz pojedinih područja za koja ih je pripremao studij informatologije.
  1. Većina ispitanika je zadovoljna stečenim znanjem iz područja komunikacije s kolegama, javnošću te osobama iz radnog okruženja.
  2. Većina ispitanika je zadovoljna stečenim znanjem iz područja pretraživanja, kreiranja i upravljanja bazama podataka.
  3. Većina ispitanika je zadovoljna stečenim znanjem vezanim uz knjižnično poslovanje.
  4. Većina ispitanika je zadovoljna stečenim znanjem iz područja organizacije informacija.
  5. Većina ispitanika je zadovoljna stečenim znanjem iz područja nakladništva.
- c) Postoji međusobna ovisnost ispitanika s obzirom na godinu završetka studija i zadovoljstvo studijem informatologije.

6.1. Uzorak ispitanika

Uzorkom je obuhvaćeno 58 ispitanika od čega je 48 ženskih, a 10 muških ispitanika (Tablica 1, Slika 1).

Tablica 1. *Prikaz udjela muških i ženskih ispitanika*

Spol	Broj ispitanika	Udio Ispitanika
Ženski	48	82,80 %
Muški	10	17,20 %
Ukupno	58	100,00 %

Slika 1. *Grafički prikaz udjela ispitanika prema spolu*

Tablica 2 daje prikaz ispitanika prema dobi. Najmlađi je ispitanik navršio 24 godine, dok je najstariji u dobi od 50 godina.

Prosječna starost ispitanika je 27,76 godina dok je standardna devijacija koja ukazuje na to koliko su vrijednosti udaljene od aritmetičke sredine 3,904 godina. Najčešća starost ispitanika je 25 godina. Prema medijanu, polovina ispitanika ima 25 godina ili manje, dok druga polovica ispitanika ima 27 godina ili više.

Tablica 2. Prikaz ispitanika prema dobi

Dob (navršene godine života)	Broj ispitanika	Udio ispitanika
24	2	3,40 %
25	16	27,6 %
26	10	17,20 %
27	5	8,60 %
28	4	6,90 %
29	8	13,80 %
30	7	12,10 %
31	2	3,40 %
32	2	3,40 %
32	1	1,70 %
50	1	1,70 %
Ukupno	58	100,00 %

Za potrebe ovog rada, ispitanici su grupirani u mlađu i stariju dobnu skupinu. U nastavku se nalazi tablica koja prikazuje ispitanike grupirane u dvije dobne skupine te udio ispitanika prema dobnim skupinama izražen u postocima.

Tablica 3. Prikaz ispitanika prema dobnim skupinama

Dobna skupina	Broj ispitanika	Udio ispitanika
24-28	37	63,80 %
29-50	21	36,20 %
Ukupno	58	100,00 %

Iduća tablica prikazuje godinu kada su ispitanici diplomirali, odnosno stekli titulu magistra / magistre informatologije.

Tablica 4. Prikaz godine diplomiranja ispitanika

Godina diplomiranja	Broj ispitanika	Udio ispitanika
2007.	2	3,40 %
2008.	2	3,40 %
2010.	3	5,20 %
2011.	5	8,60 %
2012.	8	13,80 %
2013.	19	32,80 %
2014.	14	24,10 %
2015.	5	8,60 %
Ukupno	58	100,00 %

U nastavku se nalazi tablica koja prikazuje ispitanike grupirane u dvije skupine prema godini stjecanja diplome magistra / magistre informatologije.

Tablica 5. Prikaz godine diplomiranja ispitanika grupiranih u dvije skupine

Godina diplomiranja	Broj ispitanika	Udio ispitanika
2007.-2011.	12	20,70 %
2012.-2015.	46	79,30 %
Ukupno	58	100,00 %

Tablica 6 prikazuje podjelu ispitanika prema mlađoj i starijoj dobnoj skupini te prema godini stjecanja diplome magistra / magistre informatologije također grupiranu u dvije skupine.

Tablica 6. Prikaz ispitanika prema dobnim skupinama i godini stjecanja diplome

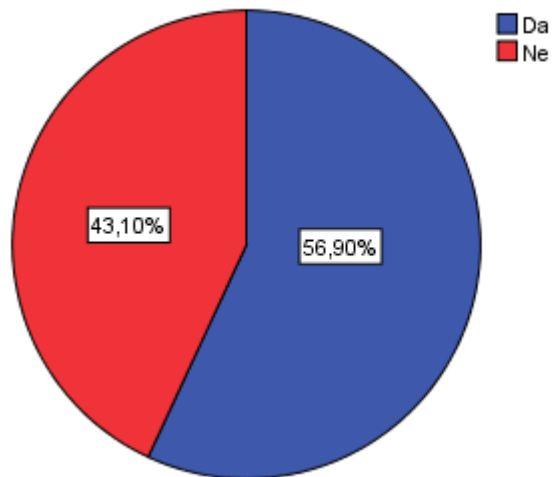
Dobna skupina	Godina diplomiranja (2007.-2011.)	Godina diplomiranja (2012.-2015.)	Udio ispitanika
24-28	4	33	63,79 %
29-50	8	13	36,21 %
Ukupno	12	46	100,00 %

6.2. Rezultati istraživanja

U nastavku prikazani su rezultati istraživanja na temelju provedenog anketnog upitnika. U prvom poglavlju nalaze se rezultati istraživanja koji se odnose na zapošljavanje ispitanika te njihova osobna iskustva i mišljenja vezana uz zapošljavanje na tržištu rada u Hrvatskoj dok se u drugom poglavlju daje prikaz mišljenja ispitanika vezano uz stečena znanja iz pojedinih područja tijekom studija informatologije.

6.2.1. Zapošljavanje ispitanika

Prvo pitanje na koje su ispitanici trebali dati odgovor bilo je jesu li se zaposlili u struci. Na sljedećem grafikonu vidljivo je da se većina ispitanika zaposlila u struci.

Slika 2. Grafički prikaz udjela ispitanika prema zaposlenosti u struci

U Tablici 7 prikazano je u kojim ustanovama, institucijama ili poduzećima su ispitanici zaposleni. Najveći broj ispitanika je zaposlen u knjižnicama, čak 27 ispitanika što je visok postotak od gotovo 47%, u banci i muzeju nije zaposlen niti jedan ispitanik, dok od ukupnog broja ispitanih njih 15 odnosno 25% nije zaposleno. Devet ispitanika nije zaposleno u ponuđenim ustanovama, nego u nekim drugim organizacijama. Dva ispitanika su zaposlena u području kinematografije dok je po jedan ispitanik zaposlen u području marketinga knjiga, u antikvarijatu, u caffè baru, u hotelu, u udruzi, kao administrator te kao dječji animator.

Tablica 7. Prikaz zaposlenosti ispitanika u različitim ustanovama, institucijama ili poduzećima

Zaposlenost (ustanova, institucija ili poduzeće)	Broj ispitanika	Udio ispitanika
Knjižnica	27	46,60 %
Nakladnička kuća	1	1,70 %
Nastava (informatička skupina predmeta)	2	3,40 %
Knjižara	1	1,70 %
Muzej	0	0,00 %
Arhiv	1	1,70 %
Informatička tvrtka	2	3,40 %
Banka	0	0,00 %
Nešto drugo	9	15,50 %
Nisam zaposlen/a	15	25,90 %

Sljedećim pitanjem željelo se saznati na koliko su se natječaja ili oglasa za posao ispitanici prijavili prije nego su dobili posao. U tablici u nastavku je prikazan broj prijave na natječaje ili oglase grupiran u četiri skupine.

Tablica 8. Prikaz broja prijave za posao

Broj prijave	Broj ispitanika	Udio ispitanika
0-4	29	50,00 %
5-10	12	20,70%
11-20	11	19,00%
21 i više	6	10,30%

Polovica ispitanika je poslala 4 prijave ili manje prije nego su dobili posao dok je samo 6 ispitanika poslalo više od 21 prijave prije nego su dobili posao.

Nadalje se željelo saznati na koje su načine ispitanici tražili posao tako da su na pitanje trebali odabrati odgovore koji najbolje opisuju njihova iskustva prilikom traženja posla. U Tablici 9 je prikazano šest načina za traženje posla među kojima su ispitanici označavali sve one odgovore koji opisuju njihova iskustva te je prikazan broj i udio ispitanika izražen u postocima za svaki navedeni način prijave na posao. Ispitanici su također imali mogućnost upisati neki drugi način prijave na posao koji nije bio među ponuđenim odgovorima. Tri ispitanika su

odgovorila da su se osobnim kontaktom poslodavaca prijavljivali za posao, tri su se ispitanika prijavljivala u različite ustanove bez prethodnog natječaja za posao dok je jedan ispitanik posao tražio putem preporuke mentorice koju je imao na studentskoj praksi.

Tablica 9. *Prikaz načina prijavljivanja za posao*

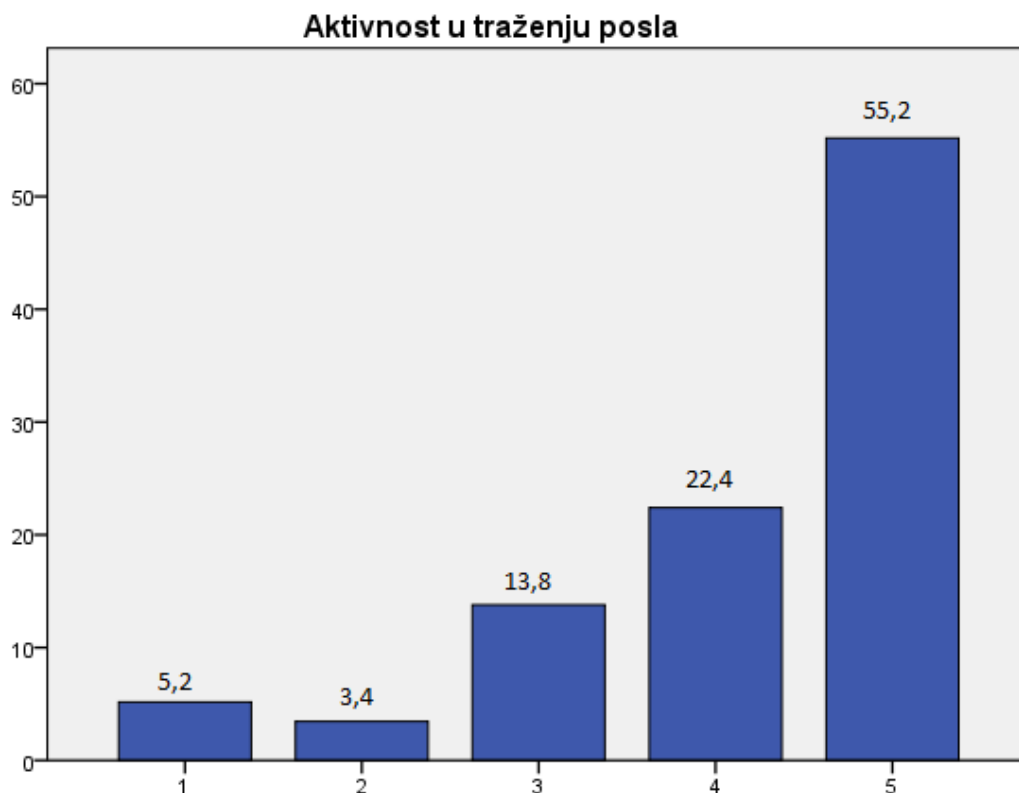
Način prijave za posao	Broj ispitanika	Udio ispitanika
Zavod za zapošljavanje	47	81,00 %
Portali na internetu	33	56,90%
Društvene mreže	12	20,70%
Preporuka prijatelja i rođaka	23	39,70%
Preporuka profesora s fakulteta	9	15,50%
Tiskani mediji	14	24,10%

Idućim pitanjem željelo se saznati koliko su mjeseci ispitanici bili prijavljeni u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZZ) prije nego su dobili posao. U nastavku Tablica 10 prikazuje četiri skupine u koje su razvrstani ispitanici prema broju mjeseci prijave ispitanika u evidenciju HZZZ-a prije pronalaska posla. Više od polovica ispitanih je bila prijavljena u evidenciju maksimalno 3 mjeseca prije nego je pronašla posao dok je 7 ispitanika bilo prijavljeno u evidenciju više od godinu dana, a maksimalno 32 mjeseca prije nego su pronašli posao.

Tablica 10. *Prijavljeni ispitanici u evidenciju HZZZ-a prije pronalaska posla*

Prijave u evidenciju HZZZ (izraženo u mjesecima)	Broj ispitanika	Udio ispitanika (%)
0-3	33	56,90%
4-6	12	20,70%
6-12	6	10,30%
13 i više	7	12,10%

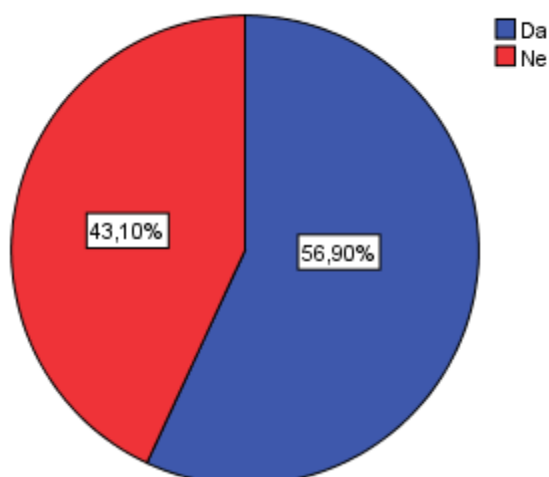
Nadalje su ispitanici trebali ocijeniti koliko su bili aktivni u traženju posla. Na Slici 3 može se vidjeti da je tek 5,2% ispitanika najnižom ocjenom rangiralo vlastitu aktivnost u traženju posla dok je većina ispitanika dala visoke ocjene. Čak 55,2% ispitanika je dalo najvišu ocjenu za vlastitu aktivnost u traženju posla.

Slika 3. Grafički prikaz ocjena ispitanika vezanih uz aktivnost u traženju posla

Sljedećim pitanjem željelo se saznati jesu li ispitanici imali iskustvo u poslovima prije završetka studija koje im je moglo donijeti prednost ispred drugih kandidata pri zapošljavanju.

U nastavku je na grafikonu vidljivo da je 56,9% ispitanika imalo prethodno iskustvo prije završetka studija koje im je moglo pomoći pri zapošljavanju.

Slika 4. Grafički prikaz iskustva ispitanika prije završetka studija

U Tablici 11 prikazane su tvrdnje vezane uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada. Ispitanici su odgovarali na devet tvrdnji na način da su određivali u kojoj mjeri se slažu s tvrdnjama, a da su pritom trebali uzeti u obzir osobna iskustva u traženju posla i zapošljavanju nakon završetka studija. Svaki red u tablici predstavlja jednu tvrdnju, a brojevi uz svaku tvrdnju prikazuju koliko se ispitanika u kojoj mjeri složilo s navedenom tvrdnjom.

Od 58 ispitanika čak 22 ispitanika smatraju da im prethodno iskustvo koje su imali prije nego su završili studij nije pomoglo u dobivanju posla u struci. Što se tiče studentske prakse tijekom studija, 18 ispitanika smatra da im obavljanje studentske prakse nije pomoglo u daljnjem zapošljavanju nakon studija što dovodi u pitanje kvalitetu studentske prakse koju su ispitanici imali tijekom studija. Velik broj ispitanika se slaže da volontiranje u ustanovama tijekom studija daje prednost pri zapošljavanju ispred drugih kandidata. Nadalje je zanimljiv podatak da 22 ispitanika imaju neutralno mišljenje u odnosu na to kako ih je studij informatologije pripremio za tržište rada u Hrvatskoj. Što se tiče diplome sveučilišnog prvostupnika informatologije, čak 31 ispitanik smatra da nije bila dovoljna kako bi konkurirali na tržištu rada. Prilikom traženja posla čak se 26 ispitanika susrelo s nekim oblikom diskriminacije i nepravednog zapošljavanja drugih kandidata. Prema osobnim iskustvima ispitanika, od 58 ispitanika čak 31 ispitanik se u potpunosti slaže da većina knjižnica ima osobu koju preferira kao budućeg djelatnika. Na tvrdnju vezanu uz stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa više od polovica ispitanika smatra da stručno osposobljavanje ne pomaže u velikoj mjeri pri daljnjem zapošljavanju.

Tablica 11. *Prikaz mišljenja ispitanika vezano uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada na temelju osobnih iskustava ispitanika*

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Prethodno iskustvo u poslovima prije završetka studija pomoglo mi je u dobivanju posla u struci.	22	3	16	7	10
Obavljanje studentske prakse tijekom studija pomoglo mi je u daljnjem zapošljavanju nakon studija.	18	3	16	8	13
Volontiranje u bilo kojoj ustanovi tijekom studija daje veliku prednost pri zapošljavanju pred drugim kandidatima.	9	8	13	15	13
Studij informatologije me odlično pripremio za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj.	12	11	22	11	2
Diploma sveučilišnog prvostupnika informatologije nije mi bila dovoljna kako bi konkurirao/la na tržištu rada.	6	2	10	9	31

Diplomirani knjižničari imaju veliku prednost pri zapošljavanju u knjižnicama naspram magistara informatologije.	6	5	24	10	13
Prilikom traženja posla susreo/la sam se s nepravедnim zapošljavanjem drugih kandidata (diskriminacija prema spolu, vjeri, rasi i sl., zapošljavanje osoba s neodgovarajućom stručnom spremom i sl.).	11	4	11	6	26
Većina knjižnica već ima osobu koju preferira kao budućeg djelatnika/djelatnicu.	1	1	12	13	31
Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u velikoj mjeri pomaže u zapošljavanju.	13	12	20	7	6

U nastavku Tablica 12 također prikazuje tvrdnje vezane uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada, no na navedenih osam tvrdnji ispitanici su trebali dati općenito mišljenje koje nije vezano uz osobna iskustva prilikom zapošljavanja. Od 58 ispitanih njih 20 se slaže da prethodno iskustvo prije završetka studija pomaže pri zapošljavanju, a njih 20 je neutralno odgovorilo na navedenu tvrdnju. Što se tiče obavljanja studentske prakse tijekom studija, 19 ispitanika se slaže dok se 12 ispitanika u potpunosti slaže da studentska praksa pomaže u daljnjem zapošljavanju nakon studija. Volontiranje tijekom studija polovica ispitanih ocjenjuje kao veliku prednost pri zapošljavanju ispred drugih kandidata. Što se tiče studija informatologije, čak 24 ispitanika je neutralno odgovorilo na tvrdnju vezanu uz studij informatologije kao odličnu pripremu za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj. Velika većina ispitanika, njih 13 se slaže i čak njih 27 se u potpunosti slaže da diploma sveučilišnog prvostupnika nije dovoljna kako bi mladi konkurirali na tržištu rada u Hrvatskoj. Što se tiče tvrdnje vezane uz diplomirane knjižničare koji imaju veliku prednost pri zapošljavanju u knjižnicama naspram magistara informatologije, više od polovica ispitanih, njih 27 je neutralno odgovorilo na navedenu tvrdnju. Ispitanici su se u velikoj mjeri složili da većina knjižnica ima osobe koje preferira kao buduće djelatnike dok su mišljenja vezana uz stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa podijeljena među ispitanicima.

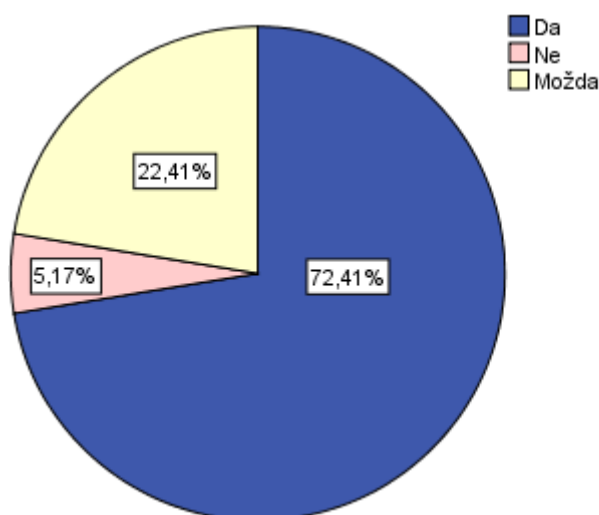
Tablica 12. *Prikaz općenitog mišljenja ispitanika vezano uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada*

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Prethodno iskustvo u poslovima prije završetka studija pomaže u dobivanju posla u struci.	7	4	20	20	7
Obavljanje studentske prakse tijekom studija pomaže u daljnjem zapošljavanju nakon studija.	6	5	16	19	12
Volontiranje u bilo kojoj ustanovi tijekom studija daje veliku prednost pri zapošljavanju pred drugim kandidatima.	4	5	16	17	16
Studij informatologije je odlična priprema za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj.	10	7	24	14	3
Diploma sveučilišnog prvostupnika informatologije nije dovoljna kako bi mladi konkurirali na tržištu rada.	3	5	10	13	27
Diplomirani knjižničari imaju veliku prednost pri zapošljavanju u knjižnicama naspram magistara informatologije.	6	4	27	12	9
Većina knjižnica već ima osobu koju preferira kao budućeg djelatnika/djelatnicu.	1	2	11	17	27
Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u velikoj mjeri pomaže u zapošljavanju.	11	11	17	14	5

Prema općenitom mišljenju ispitanika polovica smatra da prethodno iskustvo prije završetka studija pomaže u dobivanju posla u struci dok prema osobnim iskustvima za polovicu ispitanika prethodno iskustvo nije bilo važno za dobivanje posla u struci. Vezano uz studij informatologije kao odličnu pripremu za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj, i na temelju osobnih iskustava i prema općenitom mišljenju najveći broj ispitanika je imao neutralno mišljenje. Na temelju osobnih iskustava čak 31 ispitanik se u potpunosti slaže da diploma sveučilišnog prvostupnika nije dovoljna mladima za konkuriranje na tržištu rada u Hrvatskoj dok se prema općenitom mišljenju 27 ispitanika u potpunosti slaže da navedena diploma nije dovoljna za tržište rada u Hrvatskoj. Prema osobnom iskustvu, 24 ispitanika ima neutralno mišljenje vezano uz tvrdnju da diplomirani knjižničari imaju veliku prednost pri zapošljavanju naspram magistara informatologije dok prema općenitom mišljenju 27 ispitanika ima neutralno mišljenje vezano uz navedenu tvrdnju. Velik broj ispitanika i na temelju osobnih iskustava i

prema općenitom mišljenju se slaže ili u potpunosti slaže da većina knjižnica ima osobu koju preferira kao budućeg zaposlenika.

Na Slici 5 grafički su prikazani ispitanici prema mišljenju vezanom uz spremnost na volontiranje u knjižnici ili nekoj drugoj ustanovi poput muzeja, arhiva, privatne tvrtke i sl. kako bi lakše došli do posla. Zanimljiv je podatak da bi čak 72% ispitanika bilo spremno volontirati kako bi lakše došlo do posla dok samo 5,17% ispitanika nije spremno volontirati radi lakšeg zapošljavanja.

Slika 5. Grafički prikaz mišljenja ispitanika vezano uz spremnost na volontiranje radi lakšeg zapošljavanja

6.2.2. Stečena znanja tijekom studija informatologije

Nakon mišljenja i iskustava koje su ispitanici davali vezano uz zapošljavanje, trebali su dati svoje osobno mišljenje vezano uz stečena znanja na pojedinim područjima za koja ih je studij informatologije pripremao. Tablica 13 prikazuje ukupno 25 pojedinih područja na studiju koja su ispitanici ocjenjivali prema stupnju zadovoljstva. Tvrdnje su formulisane prema ishodima učenja diplomskog studija Informatologije koji se izvodi na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Za potrebe ovog istraživanja, 25 područja za koja su ispitanici trebali imati stečena znanja nakon završenog studija informatologije grupirano je u pet većih područja, a to su područje komunikacije, rada s bazama podataka, knjižnično poslovanje, organizacija informacija te područje nakladništva.

Tablica 13. *Prikaz mišljenja ispitanika vezano uz stečena znanja iz različitih područja tijekom studija*

	Uopće nisam zadovoljan	Nisam zadovoljan	Niti sam zadovoljan niti sam nezadovoljan	Zadovoljan sam	U potpunosti sam zadovoljan
Komunikacija s korisnicima i javnošću	4	6	16	25	7
Komunikacija s radnim kolegama i nadređenima	4	6	13	20	15
Rad u računalnim programima za knjižnično poslovanje (Koha, Aleph, Crolist, Metel, ZaKi i sl.)	10	14	18	8	8
Tehnička obrada građe (zaštita, lijepljenje naljepnica, bar kodova, signiranje)	8	8	15	15	12
Ulaganje knjiga na police	5	4	9	18	22
Rad na posudbenom odjelu	7	7	17	13	14
Izgradnja knjižničnog fonda	6	4	16	20	12
Poznavanje i korištenje referentne građe	4	4	14	17	19
Pretraživanje baza podataka	1	2	7	24	24
Kreiranje i upravljanje bazama podataka	3	11	22	15	7
Organizacija, pretraživanje i održavanje digitalnih zbirki	8	11	14	18	7
Digitalizacija knjižnične građe	4	13	16	16	9
Organizacija bibliografskih i kataložnih informacija	2	7	14	26	9
Pronalaženje, evaluacija i upotreba informacija u svim oblicima	0	2	10	14	25
Katalogizacija knjižnične građe	3	4	15	12	24
Katalogizacija neknjižne građe	5	12	16	9	16

Zaštita knjižnične građe i podataka	1	4	17	19	17
Zaštita elektroničke građe i dokumenata	3	7	15	20	13
Organizacija i poslovanje nakladničkih poduzeća (nakladničke kuće, tiskare i sl.)	2	8	20	18	10
Poznavanje nakladničkih proizvoda i žanrova	2	8	16	20	12
Pismeno i usmeno prezentiranje stručnih sadržaja	1	1	11	23	22
Vrednovanje uspješnosti poslovanja tvrtke ili organizacije	2	5	23	19	9
Timski rad i preuzimanje uloge voditelja u timu	2	4	13	21	18
Istraživanje korisničke zajednice i potreba korisnika	1	1	13	24	19
Poznavanje etičkih načela, zakonske regulative i normi koje se primjenjuju u struci	2	5	16	23	12

Područje komunikacije obuhvaća znanja vezana uz komunikaciju s korisnicima i javnošću te komunikaciju s radnim kolegama i nadređenima. Više od polovica ispitanika ocjenjuje da je u većoj mjeri zadovoljna ili u potpunosti zadovoljna stečenim znanjima iz ovog područja.

Području rada s bazama podataka pripadaju znanja vezana uz pretraživanje baza podataka te kreiranje i upravljanje bazama podataka. Stečenim znanjima vezanima uz pretraživanje baza podataka čak 24 ispitanika je zadovoljno, a 24 u potpunosti zadovoljno dok su stečenim znanjima iz kreiranja i upravljanja bazama podataka 22 ispitanika neutralnog mišljenja.

Područje knjižničnog poslovanja obuhvaća znanja vezana uz rad u računalnim programima za knjižnično poslovanje, tehničku obradu građe, ulaganje knjiga na police, rad na posudbenom odjelu, izgradnju knjižničnog fonda, poznavanje i korištenje referentne građe, zaštitu knjižnične građe i podataka, zaštitu elektroničke građe i dokumenata, vrednovanje uspješnosti poslovanja tvrtke ili organizacije, timski rad i preuzimanje uloge voditelja u timu, istraživanje korisničke zajednice i potreba korisnika te poznavanje etičkih načela, zakonske regulative i normi koje se primjenjuju u struci. Rad u računalnim programima za knjižnično poslovanje 18 ispitanika ocijenilo je neutralnom ocjenom dok je njih 16 zadovoljno ili u potpunosti zadovoljno stečenim

znanjima iz tog područja. Tehničkom obradom građe, ulaganjem knjiga na police, radom na posudbenom odjelu, izgradnjom knjižničkog fonda te poznavanjem i korištenjem referentne građe polovica ispitanika ili čak i više od polovice su zadovoljni ili u potpunosti zadovoljni. Znanjima vezanima uz zaštitu knjižnične građe i podataka 36 ispitanika je zadovoljno odnosno u potpunosti zadovoljno dok je znanjima vezanima uz zaštitu elektroničke građe i dokumenata 33 ispitanika zadovoljno odnosno u potpunosti zadovoljno. Za znanja iz područja vrednovanja uspješnosti poslovanja tvrtke ili organizacije čak 23 ispitanika ima neutralno mišljenje. Znanjima vezanima uz timski rad i preuzimanje uloge voditelja u timu, istraživanje korisničke zajednice i potreba korisnika te poznavanje etičkih načela, zakonske regulative i normi koje se primjenjuju u struci više od polovica ispitanika je zadovoljna ili u potpunosti zadovoljna.

Području organizacije informacija pripadaju znanja vezana uz organizaciju, kreiranje i pretraživanje digitalnih zbirki, digitalizaciju knjižnične građe, organizaciju bibliografskih i kataložnih informacija, pronalaženje, evaluaciju i upotrebu informacija u svim oblicima, katalogizaciju knjižnične građe te katalogizaciju neknjižne građe. Za stečena znanja vezana uz digitalizaciju knjižnične zbirke te digitalne zbirke ispitanici imaju podijeljena mišljenja. Polovica ispitanika je znanjima vezanima uz organizaciju informacija te pronalaženje, evaluaciju i upotrebu informacija zadovoljna ili u potpunosti zadovoljna. Stečenim znanjima iz katalogizacije knjižnične građe 24 ispitanika su u potpunosti zadovoljna dok je katalogizacijom neknjižne građe 16 ispitanika neutralnog mišljenja, a 16 u potpunosti zadovoljno.

Područje nakladništva obuhvaća znanja vezana uz organizaciju i poslovanje nakladničkih poduzeća, poznavanje nakladničkih proizvoda i žanrova te pismeno i usmeno prezentiranje stručnih sadržaja. Za stečena znanja vezana uz organizaciju i poslovanje nakladničkih poduzeća te poznavanje nakladničkih proizvoda i žanrova ispitanici imaju podijeljena mišljenja. Za znanja vezana uz organizaciju i poslovanje nakladničkih poduzeća 20 ispitanika ima neutralno mišljenje, 18 ispitanika je zadovoljno dok je samo njih 10 u potpunosti zadovoljno. Za stečena znanja vezana uz poznavanje nakladničkih proizvoda i žanrova 16 ispitanika ima neutralno mišljenje, 20 ispitanika je zadovoljno dok je 12 ispitanika u potpunosti zadovoljno. Znanjima vezanima uz pismeno i usmeno prezentiranje stručnih sadržaja većina je ispitanika zadovoljna budući da je 23 ispitanika zadovoljno, a 22 ispitanika u potpunosti zadovoljno.

U trećoj hipotezi provjerava se postoji li međusobna ovisnost između godine stjecanja diplome ispitanika te stupnja zadovoljstva studijem informatologije. Budući da nisu zadovoljene pretpostavke za korištenje hi kvadrat testa, analizirat će se samo odgovori ispitanika iz uzorka pa

se zaključci ne mogu generalizirati. Analiza je provedena s obzirom na osobna iskustva ispitanika i s obzirom na općenito mišljenje ispitanika vezano uz zadovoljstvo studijem informatologije. Tablica 14 prikazuje stupanj zadovoljstva ispitanika studijem informatologije na temelju osobnih iskustava dok Tablica 15 prikazuje stupanj zadovoljstva ispitanika studijem informatologije na temelju općenitog mišljenja.

Tablica 14. *Prikaz stupnja zadovoljstva ispitanika studijem informatologije na temelju osobnih iskustava ispitanika grupiranih u dvije skupine*

Godina stjecanja diplome	Uopće nisam zadovoljan	Nisam zadovoljan	Niti sam zadovoljan niti sam nezadovoljan	Zadovoljan sam	U potpunosti sam zadovoljan	Ukupno
2007.-2011.	2 (16,7%)	2 (16,7%)	1 (8,3%)	5 (41,7%)	2 (16,7%)	12 (100%)
2012.-2015.	10 (21,7%)	9 (19,6%)	21 (45,7%)	6 (13%)	0 (0%)	46 (100%)
Ukupno	12 (20,7%)	11 (19%)	22 (37,9%)	11 (19%)	2 (3,4%)	58 (100%)

Tablica 15. *Prikaz stupnja zadovoljstva ispitanika studijem informatologije prema općenitom mišljenju ispitanika grupiranih u dvije skupine*

Godina stjecanja diplome	Uopće nisam zadovoljan	Nisam zadovoljan	Niti sam zadovoljan niti sam nezadovoljan	Zadovoljan sam	U potpunosti sam zadovoljan	Ukupno
2007.-2011.	2 (16,7%)	2 (16,7%)	2 (16,7%)	4 (33,3%)	2 (16,7%)	12 (100%)
2012.-2015.	8 (17,4%)	5 (10,9%)	22 (47,8%)	10 (21,7%)	1 (2,2%)	46 (100%)
Ukupno	10 (17,2%)	7 (12,1%)	24 (41,4%)	14 (24,1%)	3 (5,2%)	58 (100%)

Ispitanici koji su diplomirali do 2012. godine zadovoljniji su studijem, nego oni koji su diplomirali u zadnje četiri godine. Ispitanici koji su diplomirali u zadnje četiri godine najčešće su neutralni u svojim stavovima. Zatim su se izjašnjavali da nisu uopće zadovoljni ili nisu zadovoljni, dok je najmanji broj ispitanika bio zadovoljan ili potpuno zadovoljan završenim studijem.

7. Diskusija

Prema rezultatima istraživanja vidljivo je da su ispitanici imali različita mišljenja i stavove vezano uz studij informatologije koji su pohađali, osobna iskustva prilikom traženja posla te stečena znanja iz pojedinih područja tijekom studija.

Na tvrdnju vezanu uz studij informatologije kao dobru pripremu za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj, prema osobnim iskustvima tek 19% ispitanika se složilo s tvrdnjom dok se samo 3,4% ispitanika u potpunosti složilo s navedenom tvrdnjom. Na tvrdnju također vezanu uz studij informatologije kao dobru pripremu za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj, no dajući općenito mišljenje bez obzira na osobna iskustva prilikom traženja posla i zapošljavanja ispitanici su također imali negativan stav. Naime, 24,1% ispitanika se složilo s navedenom tvrdnjom dok se samo 5,2% ispitanika u potpunosti složilo s tvrdnjom. Na temelju ovih rezultata možemo odbaciti hipotezu da je većina ispitanika zadovoljna studijem informatologije te ga smatra odličnom pripremom za tržište rada u Hrvatskoj.

Pretpostavka da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz pojedinih područja na koja ih je pripremao studij informatologije provjerava se kroz pet područja u koja su grupirana stečena znanja koja su ispitanici usvajali tijekom studija. Područja za koja se istraživao stupanj zadovoljstva među ispitanicima su područje komunikacije, baza podataka, knjižnično poslovanje, organizacija informacija te nakladništvo.

Sa stečenim znanjima iz područja komunikacije s radnim kolegama i nadređenima zadovoljno je ili potpuno zadovoljno 60,3% dok je stečenim znanjima iz područja komunikacije s kolegama i javnošću zadovoljno ili potpuno zadovoljno 55,2% ispitanika. Na temelju ovih podataka prihvaća se pretpostavka da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz područja komunikacije.

Stečena znanja iz područja pretraživanja baza podataka ispitanici su ocijenili tako da je čak 82,8% zadovoljno ili potpuno zadovoljno, no znanjima vezanima uz kreiranje i upravljanje bazama podataka 37,9% ispitanika je zadovoljno ili potpuno zadovoljno. Pretpostavka da su ispitanici zadovoljni stečenim znanjima iz područja rada s bazama podataka se može djelomično prihvatiti jer je 37,9% ispitanika zadovoljno ili u potpunosti zadovoljno stečenim znanjima iz područja kreiranja i upravljanja bazama podataka.

Knjižnično poslovanje obuhvaća dvanaest različitih podpodručja za koja se istraživao stupanj zadovoljstva stečenim znanjima, a to su rad u računalnim programima za knjižnično poslovanje, tehnička obrada građe, ulaganje knjiga na police, rad na posudbenom odjelu, izgradnja knjižničnog fonda, poznavanje i korištenje referentne građe, zaštita knjižnične građe i podataka, zaštita elektroničke građe i dokumenata, vrednovanje uspješnosti poslovanja tvrtke ili organizacije, timski rad i preuzimanje uloge voditelja u timu, istraživanje korisničke zajednice i potreba korisnika te poznavanje etičkih načela, zakonske regulative i normi koje se primjenjuju u struci. Rezultati vezani uz stečena znanja iz područja knjižničnog poslovanja mogu se podijeliti u dvije skupine s obzirom da su se ispitanici za osam podpodručja izjasnili visokim stupnjem zadovoljstva dok su četiri podpodručja ocijenili nižim stupnjem zadovoljstva. Podpodručja ocijenjena visokim stupnjem zadovoljstva kojima su ispitanici zadovoljni ili u potpunosti zadovoljni su istraživanje korisničke zajednice i potreba korisnika sa čak 74,1%, ulaganje knjiga na police sa 69%, timski rad i preuzimanje uloge voditelja u timu sa 67,2%, poznavanje i korištenje referentne građe te zaštita knjižnične građe i podataka sa 62,1%, poznavanje etičkih načela, zakonske regulative i normi koje se primjenjuju u struci sa 60,3%, zaštita elektroničke građe sa 56,9% te izgradnja knjižničnog fonda sa 55,2%. Četiri podpodručja koja su niže rangirana su vrednovanje uspješnosti poslovanja tvrtke ili organizacije kojim je 48,3% ispitanika zadovoljno ili u potpunosti zadovoljno, zatim rad na posudbenom odjelu te tehnička obrada građe sa 46,6% te rad u računalnim programima sa samo 27,6% zadovoljnih ili u potpunosti zadovoljnih ispitanika. Na temelju podataka vezanih uz stečena znanja iz područja knjižničnog poslovanja pretpostavka da je većina studenata zadovoljna upravo tim stečenim znanjima se djelomično prihvaća budući da su ispitanici stečena znanja iz četiri podpodručja u većoj mjeri ocijenili nižim stupnjem zadovoljstva.

Za područje organizacije informacija vezana su stečena znanja organizacije, pretraživanja i kreiranja digitalnih zbirki, digitalizacije knjižnične građe, organizacije bibliografskih i kataložnih informacija, pronalaženje, evaluaciju i upotrebu informacija u svim oblicima, katalogizaciju knjižnične građe te katalogizaciju neknjižne građe. Rezultati vezani uz stečena znanja iz područja organizacije informacija također se mogu podijeliti u dvije skupine budući da su ispitanici tri podpodručja ocijenili visokim stupnjem zadovoljstva dok su se za tri podpodručja izjasnili nižim stupnjem zadovoljstva. Visok stupanj zadovoljstva među stečenim znanjima kojima su ispitanici zadovoljni ili u potpunosti zadovoljni vidljiv je u podpodručjima pronalaženja, evaluacije i upotrebe informacija u svim oblicima sa 67,2%, katalogizacije knjižnične građe sa 62,1% te organizacije bibliografskih i kataložnih informacija sa 60,4%.

Nižim stupnjem zadovoljstva ispitanici su se u istoj mjeri izjasnili za podpodručja organizacije, kreiranja i pretraživanja digitalnih zbirki, digitalizaciju knjižnične građe te katalogizaciju neknjižne građe. Za navedena područja tek 43,1% ispitanika se izjasnio da su zadovoljni ili u potpunosti zadovoljni. Uzimajući u obzir navedena znanja vezana uz organizaciju informacija djelomično se prihvaća pretpostavka da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz tog područja zbog toga što su tri podpodručja ocijenjena nižim stupnjem zadovoljstva.

Područje nakladništva obuhvaćaju stečena znanja iz organizacije i poslovanja nakladničkih poduzeća, poznavanja nakladničkih proizvoda i žanrova te pismeno i usmeno prezentiranje sadržaja. Sa stečenim znanjima vezanima uz pismeno i usmeno prezentiranje sadržaja čak je 77,6% ispitanika zadovoljno ili potpuno zadovoljno, poznavanjem nakladničkih proizvoda i žanrova 55,2% je zadovoljno ili potpuno zadovoljno dok je niži stupanj zadovoljstva vidljiv kod stečenih znanja vezanih uz organizaciju i poslovanje nakladničkih poduzeća za koja se 48,3% ispitanika izjasnilo da je zadovoljno ili potpuno zadovoljno. Pretpostavku da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz područja nakladništva možemo prihvatiti budući da je 48,3% ispitanika zadovoljno ili u potpunosti zadovoljno znanjima iz organizacije i poslovanja nakladničkih poduzeća što je gotovo polovica ispitanika dok su ostalim stečenim znanjima iz ovog područja ispitanici u većoj mjeri zadovoljni.

Glavnu hipotezu da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz pojedinih područja za koja ih je pripremao studij informatologije prihvaćamo budući da je velika većina navedenih stečenih znanja rangirana visokim ocjenama.

U trećoj hipotezi provjerava se postoji li međusobna ovisnost između godine stjecanja diplome ispitanika te stupnja zadovoljstva studijem informatologije. Budući da je 58,4% ispitanika koji su diplomirali do 2012. godine zadovoljno ili u potpunosti zadovoljno studijem s obzirom na osobno iskustvo, a samo 13% ispitanika koji su diplomirali u zadnje četiri godine je tog stava, možemo tvrditi da postoji ovisnost između godine završetka studija i zadovoljstva studijem informatologije. Ako promatramo zadovoljstvo studijem prema općenitom mišljenju ispitanika, također je više ispitanika (50%) koji su ranije diplomirali zadovoljno studijem, nego onih (23,9%) koji su diplomirali 2012. godine i kasnije.

8. Zaključak

Analiza rezultata ovog istraživanja potvrđuje hipotezu da je većina ispitanika zadovoljna stečenim znanjima iz pojedinih područja za koja ih je studij informatologije pripremao. Suprotno tome, odbačena je hipoteza da je većina ispitanika zadovoljna studijem informatologije i da ga smatra odličnom pripremom za tržište rada. Zadnja hipoteza o postojanju međuovisnosti između godine stjecanja diplome ispitanika te stupnja zadovoljstva studijem informatologije potvrđena je.

Općenito govoreći rezultati istraživanja su pokazali da su ispitanici bili aktivni u traženju posla nakon studija, no unatoč tome jedan dio ispitanika nije zaposlen što možemo pripisati trendu stalnog rasta nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj među mladim osobama. Općenito mišljenje ispitanika vezano uz zapošljavanje se razlikuje u odnosu na osobna iskustva u traženju posla. Primjerice, ispitanici ne smatraju da im je obavljanje studentske prakse pomoglo u traženju posla nakon studija dok s druge strane volontiranje u bilo kojoj ustanovi tijekom studija smatraju velikom prednošću pri zapošljavanju. U prilog tome ide i podatak da je velik broj ispitanika bio spreman volontirati u bilo kojoj ustanovi kako bi lakše došli do radnog mjesta. Sukladno tome, trebalo bi poticati buduće studente informatologije na volontiranje tijekom studija koje bi im moglo pomoći prilikom zapošljavanja te im omogućiti razgovor sa bivšim studentima informatologije koji bi im mogli dati savjete iz vlastitog iskustva.

Pozitivna iskustva ispitanika vezana uz stečena znanja iz pojedinih područja za koja ih je pripremao studij informatologije svakako su poticaj da se u budućnosti nastavi sa naporima kako bi nastavni programi održali jednaku kvalitetu kao i dosada. Područja koja su ocijenjena nižim stupnjem zadovoljstva među ispitanicima trebalo bi poboljšati na način da se najprije istraže razlozi nezadovoljstva pojedinim područjima kako bi se eventualne pogreške u nastavnim programima mogle ispraviti. U budućnosti bi trebalo poticati osobe sa završenim studijem informatologije na Odsjeku za informacijske znanosti u Osijeku na suradnju sa profesorima odsjeka. Na taj način bi magistri informatologije nakon pronalaska posla mogli iz prve ruke savjetovati profesore što bi mogli uključiti u nastavne programe, a da bi moglo uvelike pomoći budućim studentima informatologije.

9. Literatura

1. Agencija za znanost i visoko obrazovanje, 2013. URL: <https://www.azvo.hr/hr/visoko-obrazovanje/bolonjski-proces> (2015-03-26)
2. Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Pojmovnik osnovnih termina i definicija u području osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju. Zagreb :2007. URL: http://www.erisee.org/downloads/library_croatia/Projects/glossary_of_basic_terms.pdf (2015-06-04)
3. Cambridge dictionaries online, 2015. URL: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/interdisciplinary> (2015-04-01)
4. Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslava Krlež, 2014. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=27408> (2015-04-01)
5. Ishodi učenja : priručnik za sveučilišne nastavnike. Osijek : Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, 2009. URL: http://www.unios.hr/uploads/49ishodi%20ucenja_prirucnik.pdf (2015-06-04)
6. Jaeger, Paul T; Bertot, John Carlo; Subramaniam, Mega. Preparing future librarians to effectively serve their communities. // Library quarterly : information, community, policy 83, 3 (2013). Str. 243-248. URL: <http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=8&sid=0a77d644-cfb5-40a9-a97f-4305fc9db480%40sessionmgr4002&hid=4104> (2015-06-15)
7. Kumasi, Kafi; Hill, Renee Franklin. Are we there yet? Results of a gap analysis to measure LIS student's prior knowledge and actual learning of cultural competence concepts. // Journal of education for library and information science 52, 4 (2011) . Str 251-264. URL: <http://digitalcommons.wayne.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1060&context=slisfrp> (2015-05-25)
8. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, 2015. URL: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=3304> (2015-03-26)
9. Nacionalno vijeće za znanost. Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama. Zagreb : 2009. URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_09_118_2929.html (2015-04-01)
10. Odjel za informacijske znanosti. Zadar : 2015. URL: <http://ozk.unizd.hr/> (2015-05-02)
11. Odsjek za informacijske znanosti. Dvopredmetni diplomski studij informatologije : elabrat o studijskom programu. Osijek: 2015.

12. Odsjek za informacijske znanosti. Nastavni plan i program studija informatologije : prihvaćen na sjednici Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu, 20. Lipnja 2005. Osijek: 2005.
13. Odsjek za informacijske znanosti. Osijek: 2015. URL: <http://web.ffos.hr/infoznanosti> (2015-05-02)
14. Odsjek za informacijske znanosti. Studijski program diplomskog studija informatologije. Osijek: 2012.
15. Odsjek za informacijske znanosti. Studijski program preddiplomskog studija informatologije. Osijek: 2012.
16. Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti. Zagreb : 2015. URL: <http://inf.ffzg.unizg.hr/index.php/hr/odsjek/> (2015-05-02)
17. Petr Balog, Kornelija; Martinović, Ivana. Na tragu ishoda učenja : kompetencije diplomiranih knjižničara Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 52, 1/ 4 (2010). Str. 1-17. URL: <http://hrcak.srce.hr/83011> (2015-05-07)
18. Saračević, Tefko. Prilozi utemeljenju informacijske znanosti. Osijek: Filozofski fakultet, 2006. URL: <http://comminfo.rutgers.edu/~tefko/Prilozi%20utemeljenju%20informacijske%20znanosti.pdf> (2015-05-02)
19. Središnji državni portal. Vlada Republike Hrvatske, 2015. URL: <https://gov.hr/moja-uprava/obrazovanje/visoko-obrazovanje/bolonjski-proces/227> (2015-03-26)
20. Zakon.hr : pročišćeni tekstovi zakona, 2015. URL: <http://www.zakon.hr/z/323/Zakon-o-akademskim-i-stru%C4%8Dnim-nazivima-i-akademskom-stupnju> (2015-06-04)

Prilozi

Prilog 1. Anketni listić koji su ispitanici ispunjavali

Poštovani,

Upitnik koji je pred Vama dio je istraživanja o spremnosti magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku za tržište rada. Istraživanje se provodi u okviru diplomskog rada na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku. Svi prikupljeni podaci koristit će se jedino i isključivo u svrhu ovog istraživanja. Anketa je potpuno anonimna i ne bi trebala oduzeti više od 15 minuta Vašeg vremena. Molim Vas da u odgovorima budete što iskreniji jer o tome ovisi uspješnost istraživanja.

Spol   M   Ž

Dob (navršene godine života) _____

Koje godine ste diplomirali (dobili titulu magistra/magistre informatologije) ? _____

Jeste li pronašli posao u struci?   DA   NE

U kakvoj instituciji/poduzeću radite?

- knjižnici
- nakladničkoj kući
- u nastavi (informatička grupa predmeta)
- knjižari
- muzeju
- arhivu
- informatičkoj tvrtci
- banci
- nešto drugo _____
- nisam zaposlen/a

Na koliko ste se natječaja ili oglasa za posao prijavili prije nego ste dobili posao? _____

Na koje načine ste tražili posao? (moguće je odabrati više odgovora)

- Putem zavoda za zapošljavanje
- Putem portala na internetu (MojPosao.net, posao.hr , bika.net, njuškalo.hr i sl.)
- Putem oglasa na društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter i sl.)
- Putem preporuke prijatelja i rođaka
- Putem preporuke profesora s fakulteta
- Putem tiskanih medija (dnevne novine, tjednici, časopisi i sl.)
- Ostalo _____

Koliko ste mjeseci bili prijavljeni u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prije nego ste dobili posao? _____

Na ljestvici od 1 do 5 ocijenite koliko ste bili aktivni u traženju posla?

1 2 3 4 5

Jeste li imali ikakvog iskustva u poslovima prije završetka studija (studentski poslovi i sl.), a koji su vam donijeli prednost pred drugim kandidatima pri zapošljavanju?

DA NE

U tablici se nalaze tvrdnje vezane uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada. Odgovorite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete s navedenim tvrdnjama, s tim da trebate uzeti u obzir Vaše osobno iskustvo pri traženju posla i zapošljavanju.

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Prethodno iskustvo u poslovima prije završetka studija pomoglo mi je u dobivanju posla u struci.	☐	☐	☐	☐	☐
Obavljanje studentske prakse tijekom studija pomoglo mi je u daljnjem zapošljavanju nakon studija.	☐	☐	☐	☐	☐
Volontiranje u bilo kojoj ustanovi tijekom studija daje veliku prednost pri zapošljavanju pred drugim kandidatima.	☐	☐	☐	☐	☐
Studij informatologije me odlično pripremio za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj.	☐	☐	☐	☐	☐
Diploma sveučilišnog prvostupnika informatologije nije mi bila dovoljna kako bi konkurirao/la na tržištu rada.	☐	☐	☐	☐	☐
Diplomirani knjižničari imaju veliku prednost pri zapošljavanju u knjižnicama naspram magistara informatologije.	☐	☐	☐	☐	☐
Prilikom traženja posla susreo/la sam se s nepravednim zapošljavanjem drugih kandidata (diskriminacija prema spolu, vjeri, rasi i sl., zapošljavanje osoba s neodgovarajućom stručnom spremom i sl.).	☐	☐	☐	☐	☐

Većina knjižnica već ima osobu koju preferira kao budućeg djelatnika/djelatnicu.	☐	☐	☐	☐	☐
Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u velikoj mjeri pomaže u zapošljavanju.	☐	☐	☐	☐	☐

U tablici se nalaze tvrdnje vezane uz zapošljavanje magistara informatologije na tržištu rada. Odgovorite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete s navedenim tvrdnjama, s tim da trebate uzeti u obzir Vaše mišljenje vezano uz zapošljavanje, ali nevezano uz osobna iskustva koja ste imali pri zapošljavanju.

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Prethodno iskustvo u poslovima prije završetka studija pomaže u dobivanju posla u struci.	☐	☐	☐	☐	☐
Obavljanje studentske prakse tijekom studija pomaže u daljnjem zapošljavanju nakon studija.	☐	☐	☐	☐	☐
Volontiranje u bilo kojoj ustanovi tijekom studija daje veliku prednost pri zapošljavanju pred drugim kandidatima.	☐	☐	☐	☐	☐
Studij informatologije je odlična priprema za poslove koji se nude na tržištu rada u Hrvatskoj.	☐	☐	☐	☐	☐
Diploma sveučilišnog prvostupnika informatologije nije dovoljna kako bi mladi konkurirali na tržištu rada.	☐	☐	☐	☐	☐
Diplomirani knjižničari imaju veliku prednost pri zapošljavanju u knjižnicama naspram magistara informatologije.	☐	☐	☐	☐	☐
Većina knjižnica već ima osobu koju preferira kao budućeg djelatnika/djelatnicu.	☐	☐	☐	☐	☐
Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u velikoj mjeri pomaže u zapošljavanju.	☐	☐	☐	☐	☐

Na ljestvici od 1 do 5, odgovorite koliko ste zadovoljni stečenim znanjima iz pojedinih područja za koje vas je fakultet pripremao.

(ocjena 1 – uopće nisam zadovoljan, ocjena 2- nisam zadovoljan, ocjena 3 – niti sam zadovoljan niti sam nezadovoljan, ocjena 4- zadovoljan sam, ocjena 5- u potpunosti sam zadovoljan)

- Komunikacija s korisnicima i javnošću

- 1 2 3 4 5
- Komunikacija s radnim kolegama i nadređenima
  - 1 2 3 4 5
- Rad u računalnim programima za knjižnično poslovanje (Koha, Aleph, CroList, Metel, ZaKi i sl.)
  - 1 2 3 4 5
- Tehnička obrada građe (zaštita, lijepljenje naljepnica, bar kodova, signiranje)
  - 1 2 3 4 5
- Ulaganje knjiga na police
  - 1 2 3 4 5
- Rad na posudbenom odjelu
  - 1 2 3 4 5
- Poznavanje i korištenje referentne građe
  - 1 2 3 4 5
- Pretraživanje baza podataka
  - 1 2 3 4 5
- Kreiranje i upravljanje bazama podataka
  - 1 2 3 4 5
- Organizacija, pretraživanje i održavanje digitalnih zbirki
  - 1 2 3 4 5
- Digitalizacija knjižnične građe
  - 1 2 3 4 5
- Organizacija bibliografskih i kataložnih informacija
  - 1 2 3 4 5
- Pronalaženje, evaluacija i upotreba informacija u svim oblicima
  - 1 2 3 4 5
- Katalogizacija knjižnične građe
  - 1 2 3 4 5
- Katalogizacija neknjižne građe
  - 1 2 3 4 5
- Izgradnja knjižničnog fonda

1 2 3 4 5

- Poznavanje etičkih načela, zakonske regulative i normi koje se primjenjuju u struci

1 2 3 4 5

- Zaštita knjižnične građe i podataka

1 2 3 4 5

- Zaštita elektroničke građe i dokumenata

1 2 3 4 5

- Organizacija i poslovanje nakladničkih poduzeća (nakladničke kuće, tiskare i sl.)

1 2 3 4 5

- Poznavanje nakladničkih proizvoda i žanrova

1 2 3 4 5

- Pismeno i usmeno prezentiranje stručnih sadržaja

1 2 3 4 5

- Vrednovanje uspješnosti poslovanja tvrtke ili organizacije

1 2 3 4 5

- Istraživanje korisničke zajednice i potreba korisnika

1 2 3 4 5

- Timski rad i preuzimanje uloge voditelja u timu

1 2 3 4 5

Biste li bili spremni volontirati u knjižnici ili nekoj drugoj ustanovi (muzej, arhiv, privatna firma, banka i sl.) kako bi lakše došli do zaposlenja?

Da

Ne

Možda